

BESLUT

2022-01-31 Dnr: 21/03240

SAKEN

Kulturnytt, P1, 2021-08-16, kl. 7.30, inslag om att världsarv kan vara hotat av konflikten i Tigray; fråga om saklighet

BESLUT

Inslaget fälls. Det strider mot kravet på saklighet.

FÖRELÄGGANDE

Sveriges Radio AB ska på lämpligt sätt offentliggöra nämndens beslut.

INSLAGET

Inslaget handlade om att det finns en oro för att världsarvet Lalibela i Etiopien kan vara hotat av konflikten i Tigray. I inslaget sa en reporter bland annat att Lalibela är en pilgrimsort och en helig plats för Etiopiens miljontals ortodoxa kristna men att förstörelsen av kulturellt viktiga platser i Tigray under konflikten gjorde att oron finns att även kyrkorna i Lalibela är hotade. Reportern sa avslutningsvis bland annat följande.

Konflikten i Tigray började i november förra året när premiärminister Abiy Ahmeds regeringsstyrkor invaderade regionen med hjälp av allierade från Eritrea och Amhara-regionen. Den senaste tiden har konflikten spridit sig när de tigreanska trupperna TPLF har avancerat till två grannregioner, Afar och Amhara där Lalibela ligger. Konflikten har lett till stort mänskligt lidande med tusentals döda och hundratusentals på flykt.

ANMÄLAN

Anmälaren är kritisk till att reportern sa att kriget i Tigray startade när Etiopiens premiärminister invaderade Tigray-provinsen tillsammans med eritreanska trupper. Anmälaren anför att kriget startade genom att tidigare tigreanska ledare för Etiopien startade ett uppror mot den erkänt valda ledningen för Etiopien.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio AB (SR) anser att inslaget överensstämmer med kravet på saklighet och anför i huvudsak följande.

Konflikten i Etiopien och Tigray är komplex. Premiärminister Abiy Ahmed invaderade år 2020 provinsen Tigray genom att gå in med federal militär i en region som i huvudsak var bemannad med regionala tigreanska säkerhetsstyrkor och tog därigenom över kontrollen militärt. I det nu aktuella inslaget sades att ”konflikten började när premiärminister Abiy Ahmed invaderade Tigray” vilket syftade till att det var då den väpnade konflikten eskalerade och övergick till ett regelrätt inbördeskrig. Det stämmer dock att den militära offensiven var ett svar på tigreanska styrkors attacker på federala militärbaser, vilka i sin tur är en del i en lång upptrappning av motsättningar mellan den federala regeringen och det regionala styret i Tigray.

SR kan emellertid inte se att detta innebär att inslaget var osakligt. SR anser inte att uttrycket ”invasion” var felaktigt i sammanhanget. Fokus i inslaget i *Kulturnytt* var av naturliga skäl det hotade kulturarvet i Lalibela. Den nu anmälda formuleringen var med i syfte att ge en mycket kort bakgrund om varför oron uppkommit, inte som en fullständig kontext till konflikten. En bredare förklaring till den komplicerade konflikten fick inte plats i det korta nyhetsinslaget som har kulturfrågorna i fokus.

SR vill framhålla att programföretaget löpande har rapporterat utförligt om konflikten i Tigray i sin nyhetsbevakning. Av den sammantagna rapporteringen framgår hur konflikten trappats upp och fördjupats över tid.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SR ska utöva sändningsrätten sakligt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (12 § i sändningstillståndet). Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

Granskningsnämnden får besluta att ett programföretag som brutit mot villkor i sitt sändningstillstånd på lämpligt sätt ska offentliggöra nämndens beslut (17 kap. 10 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att inslaget handlade om att världskulturarvet i Lalibela kunde vara hotat på grund av konflikten i Tigray. Nämnden konstaterar vidare att reportern sa att konflikten började när den etiopiske premiärministerns regeringsstyrkor invaderade Tigray-regionen. Av SR:s yttrande framgår dock att den etiopiske premiärministerns offensiv mot Tigray-regionen var ett svar på tigreanska

styrkors attacker på federala militärbaser och att det finns en lång upptrappning av motsättningar mellan den federala regeringen och det regionala styret i Tigray. Enligt nämndens mening var reporterns uttalande en alltför förenklad beskrivning av konfliktens upptrappning. Även om fokus för inslaget var hotet mot världskulturarvet anser nämnden att reporterns uttalande var av betydelse för framställningen. Inslaget var missvisande och strider därför mot kravet på saktighet.

Detta beslut har fattats av Helena Rosén Andersson, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Berivan Yildiz, Bo-Erik Gyberg, Gunnar Springfeldt och Kristina Åberg efter föredragning av Johannes Wik.

För granskningsnämnden

Helena Rosén Andersson

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	Lilian Helena Rosén Andersson
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_059504aeeabc36ab26c5bfd5e1976fdda7
DATUM & TID:	2022-01-31 08:48:33 +01:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2022-01-31 08:48:39 +01:00
Ref: 29560SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)